УДК: 338.43:338.24:339.9; JEL Classification: Q18, Q13, F52, H56, Q56
DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2026-3-25

Григор'єв Дмитро Ігорович, аспірант кафедри глобальної економіки, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Hryhoriev Dmytro, PhD Student of the Department of Global Economics, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, https://orcid.org/0009-0008-0897-1561

ВИКЛИКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО РИНКУ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ

FOOD SECURITY CHALLENGES AND IMPROVING AGRICULTURAL MARKET REGULATION INSTRUMENTS IN UKRAINE: INSIGHTS FROM INTERNATIONAL EXPERIENCE

Григор'єв Д. І. Виклики продовольчої безпеки та вдосконалення інструментів регулювання аграрного ринку України з урахуванням міжнародного досвіду. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2026. Том 11. № 3. С. 143 – 147.

Hryhoriev D. Food security challenges and improving agricultural market regulation instruments in Ukraine: insights from international experience. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2026. Volume 11. № 3. pp. 143 – 147.

У статті досліджено сучасні виклики продовольчої безпеки та напрями вдосконалення інструментів регулювання аграрного ринку України з урахуванням міжнародного досвіду. Узагальнено підходи Європейського Союзу, США та Канади до підтримки доходів сільськогосподарських товаровиробників, страхування виробничих і ринкових ризиків, а також кредитування. Встановлено, що пряме перенесення зарубіжних моделей в Україну є недоцільним через бюджетні обмеження, особливості аграрного ринку та воєнні ризики. Обґрунтовано підхід до впровадження міжнародних інструментів та визначено критерії оцінювання можливостей їх застосування: бюджетне забезпечення, готовність системи державного регулювання, відповідність євроінтеграційному курсу, вплив на продовольчу безпеку та конкурентне середовище. Запропоновано концептуальну модель впровадження міжнародного досвіду регулювання аграрного ринку у вітчизняну практику. Визначено пріоритетність розвитку аграрного страхування, механізмів стабілізації доходів, кредитно-інвестиційної підтримки та наближення державної підтримки до принципів Спільної аграрної політики ЄС.

Ключові слова: *аграрний ринок, державне регулювання, міжнародний досвід, продовольчі виклики, продовольча безпека, державна підтримка, аграрні ризики, страхування, стабілізація доходів, євроінтеграція.*

The article examines contemporary food security challenges and substantiates directions for improving the instruments of agricultural market regulation in Ukraine with due consideration of international experience. Particular attention is paid to the growing vulnerability of agricultural production to price volatility, production and climatic risks, disruptions in logistics and supply chains, limited access to financial resources, and the consequences of wartime conditions. These factors underscore the importance of improving public regulation to maintain agricultural production, stabilize producers' incomes, ensure the continuity of food supply, and strengthen national food security. The approaches applied in the European Union, the United States, and Canada are analyzed and compared. The study identifies differences in the combination of income support, agricultural insurance, credit instruments, market regulation, and crisis response measures. The European Union model combines economic, social, and environmental instruments within the Common Agricultural Policy. In contrast, the United States places greater emphasis on agricultural insurance and on managing price, production, and income risks. The Canadian approach is characterized by an integrated business risk management system and the application of interrelated programs depending on the nature and scale of adverse impacts. It is established that the direct transfer of foreign regulatory models to Ukraine is inappropriate due to differences in budgetary capacity, the specific conditions of agricultural production, and wartime and post-war risks. Therefore, a differentiated approach to implementing international instruments in domestic practice is warranted. A system of criteria for assessing the feasibility of their application is proposed, including budgetary capacity, the readiness of the public regulatory system for implementation, compliance with Ukraine's European integration course, effectiveness in mitigating food security risks, applicability under wartime and post-war conditions, and the impact on competition in the agricultural market. The article proposes a conceptual model for the introduction of international regulatory instruments into Ukrainian practice. The model provides for their selection, assessment, modification in accordance with national economic and security conditions, pilot implementation, evaluation of results, and further practical application. Priority areas for Ukraine include the development of agricultural insurance, income stabilization and crisis response mechanisms, credit and investment support, and the gradual alignment of the national agricultural support system with the principles of the EU Common Agricultural Policy. The implementation of these instruments, taking into account Ukraine's economic, financial, and security conditions, is expected to contribute to agricultural market stability, improve the resilience of agricultural producers, and strengthen national food security.

Keywords: *agricultural market, government regulation, international experience, food security challenges, food security, government support, agricultural risks, agricultural insurance, income stabilization, European integration.*

Вступ

Залежність аграрного виробництва від природно-кліматичних чинників, ресурсного забезпечення, цінової кон'юнктури та транспортування безпосередньо позначається на співвідношенні попиту і пропозиції продукції, рівні цін і доступності продовольства. За таких умов регулювання аграрного ринку відбувається з урахуванням раціонального поєднання державного впливу та ринкового саморегулювання, спрямованого на підтримання економічних умов для сільськогосподарського виробництва, збалансування товарних потоків, належне функціонування ринкової інфраструктури. Міжнародна практика засвідчує формування різних моделей регулювання аграрного ринку, що включають бюджетну підтримку, прямі виплати, механізми стабілізації доходів, страхування сільськогосподарських ризиків, кредитування, ринкові інтервенції та інструменти розвитку сільських територій. Комплексні системи такого регулювання сформовано в Європейському Союзі, США та Канаді, де аграрна політика орієнтована на підтримання поточних параметрів виробництва та створення належних економічних умов для діяльності товаровиробників і виходу на аграрний ринок із власною виробленою продукцією. Для України використання міжнародного досвіду набуває особливого значення в умовах євроінтеграції, необхідності відновлення виробничого потенціалу аграрного сектору, порушення традиційних транспортних маршрутів та обмеженості бюджетних ресурсів. Водночас суттєві відмінності між фінансовими й економічними умовами України та розвинених країн обмежують можливості прямого перенесення сформованих ними моделей державної підтримки. Тому актуальним науковим завданням стає не пошук єдиної зарубіжної моделі для її копіювання, а визначення принципів селективного відбору, модифікації та впровадження міжнародних інструментів відповідно до національних умов.

Проблематика державного регулювання аграрного ринку представлена у працях В. Мельника [1], Д. І. Шеленко, А. А. Дюк,

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0

© Григор'єв Дмитро Ігорович, 2026

М. М. Мацоли [2], які досліджують засади державного впливу на розвиток аграрного виробництва та підприємництва, зокрема в умовах безпекових викликів. Питання продовольчої безпеки та ризиків функціонування аграрного сектору розглядає В. Бойко [3], А. Шевченко, О. Петренко [4], І. І. Свидрук, О. Ю. Клепанчук, Р. П. Підлипна [6]. Проблеми регулювання зовнішньої торгівлі аграрною продукцією, фінансової безпеки та розвитку торговельних відносин висвітлено у працях Н. М. Вдовенко, Н. М. Коробової, М. В. Зось-Кіор, В. В. Коваля [5], Н. М. Вдовенко, Є. І. Овчаренка, О. В. Гук, Л. І. Бабій [8], Р. В. Одинця, В. О. Кириченка [9]. Міжнародні підходи до аграрної політики та управління ринком досліджує А. Гоен, Ю. Чжен [7], С. Северіні, Л. Біаджіні, Р. Фінгер [10], С. Р. Джеффрі, Д. Е. Траутман, Дж. Р. Унтершульц [11]. Особливості сучасних інструментів державної підтримки та регулювання аграрного сектору узагальнено також у матеріалах Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) [12], Європейська комісія [13], Служба економічних досліджень Міністерства сільського господарства США [14].

Водночас подальшого наукового обґрунтування потребує питання відбору та застосування міжнародних інструментів регулювання аграрного ринку з урахуванням продовольчих викликів і євроінтеграційного курсу України, що визначає спрямованість цього дослідження.

Формулювання цілей статті

Метою статті є обґрунтування напрямів удосконалення інструментів регулювання аграрного ринку України в умовах сучасних продовольчих викликів на основі узагальнення міжнародного досвіду, визначення критеріїв відбору зарубіжних інструментів і розроблення концептуальної моделі їх впровадження з урахуванням економічних, безпекових і євроінтеграційних умов України.

Виклад основного матеріалу дослідження

Міжнародний досвід свідчить, що результативне регулювання аграрного ринку формується на основі поєднання ринкових механізмів із системою державної підтримки, спрямованою на мінімізацію специфічних ризиків у сфері сільського господарства. Водночас відмінності в економічному розвитку та структурі аграрного ринку зумовили формування різних моделей державного впливу. Особливого значення для України набуває досвід Європейського Союзу, де регулювання аграрного ринку здійснюється в межах Спільної аграрної політики (Common Agricultural Policy – CAP). Її сучасна модель поєднує економічні, соціальні та екологічні інструменти, спрямовані на підтримання доходів сільськогосподарських товаровиробників, стабілізацію аграрних ринків, розвиток сільських територій, раціональне використання природних ресурсів і забезпечення розвитку аграрного виробництва [9]. Однією з визначальних характеристик CAP є поступовий перехід від переважно цінової та товарної підтримки до прямих виплат і програм, пов'язаних із виконанням визначених економічних, соціальних та екологічних умов. Підтримка доходів сприяє зменшенню негативного впливу цінової волатильності та інших факторів нестабільності [3]. Поряд із цим екологічні схеми орієнтують державну підтримку на досягнення цілей сталого розвитку та формують взаємозв'язок між економічними результатами сільськогосподарської діяльності та виконанням природоохоронних вимог [10]. Для України європейський досвід має стратегічне значення, оскільки євроінтеграційний вектор передбачає поступове наближення національної аграрної політики до принципів CAP. Однак впровадження європейських інструментів має враховувати значно нижчу бюджетну спроможність та специфічні ризики, пов'язані з воєнними діями і майбутнім відновленням аграрного сектору.

Інший підхід до вирішення зазначеної проблеми сформувався у США, де державне регулювання значною мірою орієнтоване на управління ціновими та виробничими ризиками. Важливу роль відіграють положення Farm Bill, у межах яких функціонують товарні, страхові, кредитні та природоохоронні програми. Серед основних інструментів підтримки виділяються Price Loss Coverage (PLC) та Agriculture Risk Coverage (ARC). PLC забезпечує захист товаровиробників від падіння ринкових цін, тоді як ARC орієнтована на компенсацію значного скорочення доходу порівняно з установленим базовим рівнем [6; 7; 10; 11]. Така диференціація дає змогу спрямовувати державну підтримку відповідно до характеру ризику.

Особливе місце посідає Federal Crop Insurance Program, яка охоплює широкий спектр природно-кліматичних, виробничих і ринкових ризиків. Її характерною особливістю є поєднання державної участі з діяльністю приватних страхових компаній [7; 14]. Для України такий досвід має значний потенціал із позиції формування державно-приватної системи аграрного страхування та переходу від переважно ситуативної компенсації втрат до системного управління ризиками. Канадська модель характеризується комплексним підходом до управління ризиками в межах Business Risk Management. Її основу формують взаємопов'язані програми AgriStability, AgriInvest, AgriInsurance та AgriRecovery [7; 11–13]. Порівняння зазначених моделей дає змогу визначити їхні відмінні характеристики та найбільш перспективні для України напрями їх практичного впровадження (рис. 1).

Як підтверджує проведене дослідження, AgriStability орієнтована на захист господарств від значного скорочення доходності на основі співвідношення фактичного рівня маржі з установленим базовим рівнем. AgriInvest ґрунтується на формуванні індивідуальних накопичувальних рахунків товаровиробників за фінансової участі держави, стимулюючи створення власного резерву для реагування на незначні скорочення доходів. AgriInsurance забезпечує страховий захист від неконтрольованих природних і виробничих ризиків із розподілом фінансової відповідальності між федеральним рівнем, провінціями та товаровиробниками [9]. AgriRecovery використовується як рамковий механізм реагування на надзвичайні ситуації, коли можливостей інших програм недостатньо для відновлення виробничої діяльності [11–13].

Порівняльний аналіз засвідчує наявність спільної орієнтації розглянутих моделей на підтримання стабільного рівня доходів товаровиробників, мінімізацію виробничих і ринкових ризиків та підвищення рівня розвитку аграрного сектору. Водночас їх наповнення відрізняється. Європейський Союз формує комплексну модель, в якій економічна підтримка інтегрується з екологічними та соціальними цілями. США зосереджені на страхуванні й управлінні ціновими та доходними ризиками. Канада використовує багаторівневу систему, у межах якої різні інструменти активізуються залежно від характеру та масштабу негативного впливу.

Зазначені відмінності дають підстави стверджувати, що для України недоцільним є механічне перенесення будь-якої окремої зарубіжної моделі. Варто передбачити використання окремих інструментів відповідно до визначених умов, що передбачає відбір найбільш перспективних інструментів із подальшою оцінкою можливостей їх використання та модифікацією відповідно до національних умов. Інструменти, які застосовуються у зарубіжній практиці регулювання аграрного ринку: прямі платежі сільськогосподарським виробникам; субсидування страхових премій за страхування врожаю та доходів; компенсаційні виплати у разі втрати доходів або зниження ринкових цін; інтервенційні закупівлі сільськогосподарської продукції; підтримка приватного зберігання продукції у періоди

несприятливої ринкової кон'юнктури; пільгове кредитування сільськогосподарських виробників; державні гарантії за аграрними кредитами; інвестиційні гранти та часткова компенсація капітальних витрат на модернізацію господарств; субсидування впровадження інноваційних і цифрових технологій; екологічні та кліматичні платежі за дотримання визначених практик ведення сільського господарства; фінансова підтримка організацій і кооперативів виробників; фінансування дорадчих, інформаційних та консультаційних послуг для аграрних виробників; підтримка наукових досліджень, інновацій та трансферу технологій; тарифні квоти та митно-тарифні інструменти регулювання імпорту аграрної продукції; експортне сприяння та підтримка доступу виробників до зовнішніх ринків; державні продовольчі резерви як інструмент реагування на порушення пропозиції; кризові резерви та надзвичайні виплати виробникам у разі значних ринкових або природно-кліматичних потрясінь; підтримка програм просування та маркетингу аграрної продукції на внутрішньому й зовнішньому ринках; контрактні та цінові інструменти управління ризиками, зокрема програми захисту доходів; фінансування розвитку сільських територій та диверсифікації діяльності аграрних підприємств.

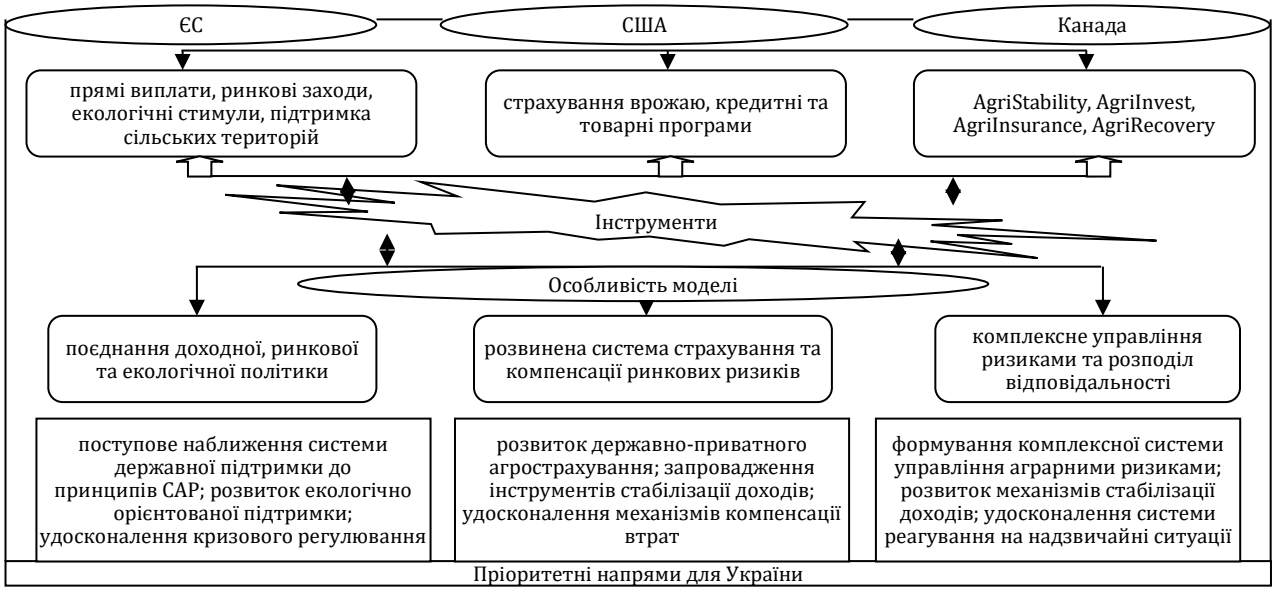

Рис. 1. Моделі регулювання аграрного ринку в зарубіжних країнах і напрями їх застосування в Україні

Запропоновані інструменти об'єднані за механізмами: фінансово-кредитні інструменти – прямі платежі, гранти, пільгові кредити, державні гарантії, компенсація інвестицій; ціново-стабілізаційні – інтервенційні закупівлі, підтримка приватного зберігання, компенсація втрат доходів; страхові – страхування врожаю й доходів, компенсація втрат; зовнішньоторговельні – тарифні квоти, митні інструменти, сприяння експорту та доступу до нових ринків; інвестиційно-інноваційні – гранти на модернізацію, цифровізацію, автоматизацію, дослідження і трансфер технологій; еколого-кліматичні – екологічні платежі, компенсації за дотримання природоохоронних практик і стимули для ресурсозберігаючого виробництва.

Для проведення оцінки можливостей застосування міжнародних інструментів пропонується використовувати систему із шести взаємопов'язаних критеріїв. Першим критерієм є можливості бюджетного фінансування, що характеризують фінансування відповідного інструменту з урахуванням ресурсів державного бюджету та необхідності забезпечення довгострокової фінансової забезпеченості системи підтримки. В умовах обмежених фінансових ресурсів запровадження моделей прямих виплат, характерних для економічно розвинених держав, може спричинити надмірне бюджетне навантаження. Іншим критерієм є готовність системи державного регулювання до впровадження відповідних інструментів, яка визначається наявністю нормативно-правової бази, інформаційних систем, страхових і фінансових інституцій, організаційної інфраструктури та належного рівня адміністрування програм. Складні механізми стабілізації доходів або страхування можуть бути результативними лише за умови прозорого обліку, верифікації інформації та контролю за використанням державної підтримки.

При цьому третім критерієм є відповідність євроінтеграційному курсу України. Пріоритет мають інструменти, що відповідають принципам Спільної аграрної політики ЄС щодо державної підтримки, сталого розвитку, екологізації та забезпечення конкурентних умов на аграрному ринку.

Наступним критерієм визначено результативність у мінімізації продовольчих ризиків. Він характеризує здатність інструменту забезпечувати стабільність виробництва, підтримання доходів товаровиробників, безперервність постачання та доступність продовольства.

П'ятим критерієм є придатність до застосування в умовах воєнних і повоєнних викликів. Його виокремлення зумовлене специфікою України, де аграрний сектор функціонує під впливом ризиків фізичного знищення виробничих потужностей, втрати доступу до земель, а також обмеження доступу до фінансових ресурсів.

Шостий критерій – характеризує можливість виникнення нерівномірного доступу до підтримки. Застосування запропонованих критеріїв створює методичну основу для переходу від загального аналізу міжнародного досвіду до оцінювання можливостей практичного застосування конкретних інструментів.

Запропонована концептуальна модель ґрунтується на послідовному переході від аналізу міжнародних практик до визначення можливостей їх застосування в Україні (рис. 2).

На першому етапі здійснюється відбір інструментів, що відповідають актуальним проблемам функціонування аграрного ринку. Другий етап – оцінювання – передбачає визначення рівня застосування за сформованою системою критеріїв. На етапі модернізації та впровадження зарубіжний інструмент вводиться відповідно до фінансових і безпекових умов України. Наступним етапом є прикладне використання, що передбачає застосування механізму оцінювання отриманих результатів. За умови підтвердження його результативності здійснюється впровадження, тобто відповідне нормативне забезпечення. Завершальний етап передбачає оцінку

результативності застосованих інструментів і визначення доцільності їх подальшого використання, який забезпечує оцінювання фактичної ефективності та подальше коригування механізму для розвитку аграрного ринку.

Рис. 2. Концептуальна модель впровадження міжнародного досвіду регулювання аграрного ринку до умов України

Проведене дослідження засвідчило, що зарубіжні моделі регулювання аграрного ринку Європейського Союзу, США та Канади, попри відмінності в забезпеченні інструментами, орієнтовані на стабілізацію доходів сільськогосподарських товаровиробників, мінімізацію виробничих і ринкових ризиків в аграрному секторі. Встановлено, що європейська модель характеризується поєднанням економічних, ринкових та екологічних інструментів, американська – розвиненою системою страхування й стабілізації доходів, тоді як канадська ґрунтується на комплексному управлінні ризиками та розподілі відповідальності між державою і товаровиробниками.

Таким чином, пряме перенесення зарубіжних моделей регулювання в Україні є мало ймовірним через відмінності у бюджетних можливостях, структурі аграрного виробництва та наявність специфічних воєнних ризиків. У зв'язку з цим запропоновано підхід до використання міжнародного досвіду та уточнено сутність поняття «доцільність застосування міжнародного інструменту регулювання аграрного ринку». Під доцільністю застосування міжнародного інструменту регулювання аграрного ринку пропонується розуміти ступінь відповідності його змісту, умов і механізмів реалізації особливостям функціонування вітчизняного аграрного ринку, а також можливість його практичного використання для досягнення визначених цілей державного регулювання. Запропонована система інструментів включає бюджетне забезпечення, готовність системи державного регулювання до впровадження відповідного інструменту, відповідність євроінтеграційному курсу, результативність у мінімізації продовольчих ризиків, придатність до воєнних умов і вплив інструментів регулювання на умови конкуренції на аграрному ринку. Запропонована концептуальна модель передбачає послідовне проходження етапів відбору, оцінки, модифікації та впровадження інструментів регулювання аграрного ринку.

Пріоритетними для України визначено розвиток аграрного страхування, механізмів стабілізації доходів і кризового реагування, кредитно-інвестиційної підтримки та поступове наближення системи державної підтримки до принципів Спільної аграрної політики ЄС. Їх поєднання з урахуванням національних економічних і безпекових умов сприятиме підвищенню економічної безпеки товаровиробників, стабільності аграрного ринку та зміцненню продовольчої безпеки України. Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні методичних підходів до кількісної оцінки застосування інструментів та обґрунтуванні механізмів регулювання їх практичного впровадження в систему регулювання аграрного ринку України.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Проведене дослідження засвідчило, що в умовах сучасних продовольчих викликів удосконалення регулювання аграрного ринку України потребує поєднання державної підтримки з ринковими механізмами та інструментами управління виробничими, ціновими й фінансовими ризиками. Узагальнення досвіду Європейського Союзу, США та Канади показало різні підходи до підтримки доходів товаровиробників, аграрного страхування, кредитування та реагування на кризові явища. Встановлено, що пряме перенесення зарубіжних моделей в Україну є малоефективним з огляду на бюджетні обмеження, особливості аграрного виробництва та запровадження воєнного

стану. Обґрунтовано диференційований підхід до впровадження інструментів регулювання на основі оцінки можливостей їх фінансування, практичного застосування, відповідності євроінтеграційному курсу, а також впливу на продовольчу безпеку та конкурентне середовище на аграрному ринку.

Література

1. Мельник В. Особливості державного регулювання ринку сільськогосподарської продукції в Україні. *Вісник економіки*. 2019. № 2. С. 36–46. DOI: https://doi.org/10.35774/visnyk2019.02.036
2. Шеленко Д. І., Дюк А. А., Мацола М. М. Державне регулювання розвитку аграрного підприємництва в умовах системних безпекових викликів. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-67
3. Бойко В., Бойко Л. Продовольча безпека та ризики для аграрного виробництва під час війни в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-27
4. Шевченко А., Петренко О. Продовольча безпека України в умовах війни та пріоритетні напрямки врегулювання її стану. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-24
5. Еволюція теоретичних засад регулювання експорту-імпорту аграрної продукції в умовах децентралізації для виходу на міжнародний ринок / Н. М. Вдовенко та ін. *Академічні візії*. 2023. Вип. 23. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.10008533
6. Свидрук І. І., Клепанчук О. Ю., Підлипна Р. П. Забезпечення продовольчої безпеки засобами відновлення агропромислового ринку України. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2022. Вип. 69. С. 106–112. DOI: https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-14
7. Gohin A., Zheng Y. Reforming the European Common Agricultural Policy: From price & income support to risk management. *Journal of Policy Modeling*. 2020. Vol. 42, No. 3. P. 712–727. DOI: https://doi.org/10.1016/j.jpolmod.2020.02.008
8. Механізм ефективного управління фінансовою безпекою в системі бізнес-планування інноваційно орієнтованих підприємств в умовах діджиталізації та економічних викликів / Н. М. Вдовенко та ін. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. Вип. 7–8. С. 52–59. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.8420772
9. Одинець Р. В., Кириченко В. О., Вдовенко Н. М. Інституційні засади розвитку торгівлі в контексті міжнародних економічних відносин. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2026. № 1 (296). С. 70–75. URL: https://dndiime.org.ua/wp-content/uploads/2026/02/10_1_2026.pdf
10. Severini S., Biagini L., Finger R. Modeling agricultural risk management policies – The implementation of the Income Stabilization Tool in Italy. *Journal of Policy Modeling*. 2019. Vol. 41, No. 1. P. 140–155. DOI: https://doi.org/10.1016/j.jpolmod.2018.03.003
11. Jeffrey S. R., Trautman D. E., Unterschultz J. R. Canadian Agricultural Business Risk Management Programs: Implications for Farm Wealth and Environmental Stewardship. *Canadian Journal of Agricultural Economics*. 2017. Vol. 65, Iss. 4. P. 543–565. DOI: https://doi.org/10.1111/cjag.12145
12. Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2025: Making the Most of the Trade and Environment Nexus in Agriculture / OECD. Paris : OECD Publishing, 2025.
13. The Common Agricultural Policy at a Glance / European Commission. Agriculture and Rural Development. URL: https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/cap-overview/cap-glance_en
14. Federal Programs for Agricultural Risk Management / D. Turner et al. *Economic Information Bulletin*. 2023. No. 259. 48 p.

References

1. Melnyk, V. (2019). Osoblyvosti derzhavnoho rehuliuvannia rynku silskohospodarskoi produktsii v Ukraini [Features of state regulation of the agricultural products market in Ukraine]. *Visnyk ekonomiky* [*Herald of Economics*], (2), 36–46. https://doi.org/10.35774/visnyk2019.02.036
2. Shelenko, D. I., Diuk, A. A., & Matsola, M. M. (2023). Derzhavne rehuliuvannia rozvytku ahrarnoho pidpryiemnytstva v umovakh systemnykh безпекovykh vyklykiv [State regulation of agrarian entrepreneurship development in the conditions of systemic security challenges]. *Ekonomika ta suspilstvo* [*Economy and Society*], (56). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-67
3. Boiko, V., & Boiko, L. (2022). Prodovolcha bezpeka ta ryzyky dlia ahrarnoho vyrobnytstva pid chas viiny v Ukraini [Food security and risks for agricultural production during the war in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo* [*Economy and Society*], (41). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-27
4. Shevchenko, A., & Petrenko, O. (2024). Prodovolcha bezpeka Ukrainy v umovakh viiny ta priorytVirtualni napriamky vrehuliuvannia yii stanu [Food security of Ukraine in the conditions of war and priority directions of regulation of its state]. *Ekonomika ta suspilstvo* [*Economy and Society*], (59). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-24
5. Vdovenko, N. M., Korobova, N. M., Zos-Kior, M. V., & Koval, V. V. (2023). Evoliutsiia teoretychnykh zasad rehuliuvannia eksportu-importu ahrarnoi produktsii v umovakh detsentralizatsii dlia vykhodu na mizhnarodnyi rynok [Evolution of theoretical foundations of regulation of export-import of agricultural products under decentralization for entry into the international market]. *Akademichni vizii* [*Academic Visions*], (23). https://doi.org/10.5281/zenodo.10008533
6. Svydruk, I. I., Klepanchuk, O. Yu., & Pidlypna, R. P. (2022). Zabezpechennia prodovolchoi bezpeky zasobamy vidnovlennia ahropromyslovoho rynku Ukrainy [Ensuring food security by means of restoring the agro-industrial market of Ukraine]. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky* [*Herald of Lviv University of Trade and Economics. Economic Sciences*], (69), 106–112. https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-14
7. Gohin, A., & Zheng, Y. (2020). Reforming the European Common Agricultural Policy: From price & income support to risk management. *Journal of Policy Modeling*, 42(3), 712–727. https://doi.org/10.1016/j.jpolmod.2020.02.008
8. Vdovenko, N. M., Ovcharenko, Ye. I., Huk, O. V., & Babii, L. I. (2023). Mekhanizm efektyvnoho upravlinnia finansovoiu bezpekoiu v systemi biznes-planuvannia innovatsiino oriientovanykh pidpryiemstv v umovakh didzhytalizatsii ta ekonomichnykh vyklykiv [Mechanism of effective financial security management in the business planning system of innovatively oriented enterprises in conditions of digitalization and economic challenges]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini* [*Market Relations Formation in Ukraine*], (7–8), 52–59. https://doi.org/10.5281/zenodo.8420772
9. Odynets, R. V., Kyrychenko, V. O., & Vdovenko, N. M. (2026). Instytutsiini zasady rozvytku torhivli v konteksti mizhnarodnykh ekonomichnykh vidnosyn [Institutional foundations of trade development in the context of international economic relations]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini* [*Market Relations Formation in Ukraine*], 1(296), 70–75. https://dndiime.org.ua/wp-content/uploads/2026/02/10_1_2026.pdf
10. Severini, S., Biagini, L., & Finger, R. (2019). Modeling agricultural risk management policies – The implementation of the Income Stabilization Tool in Italy. *Journal of Policy Modeling*, 41(1), 140–155. https://doi.org/10.1016/j.jpolmod.2018.03.003
11. Jeffrey, S. R., Trautman, D. E., & Unterschultz, J. R. (2017). Canadian Agricultural Business Risk Management Programs: Implications for Farm Wealth and Environmental Stewardship. *Canadian Journal of Agricultural Economics*, 65(4), 543–565. https://doi.org/10.1111/cjag.12145
12. OECD. (2025). *Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2025: Making the Most of the Trade and Environment Nexus in Agriculture*. OECD Publishing.
13. European Commission. (n.d.). *The Common Agricultural Policy at a glance*. Directorate-General for Agriculture and Rural Development. https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/cap-overview/cap-glance_en
14. Turner, D., Tsiboe, F., Baldwin, K. L., Williams, B., Dohlman, E., Astill, G., Raszap Skorbiansky, S., Abadam, V., Yeh, D. A., & Knight, R. (2023). *Federal Programs for Agricultural Risk Management* (Economic Information Bulletin No. 259). Economic Research Service, U.S. Department of Agriculture.

Стаття надійшла до редакції / Received 28.07.2026 **Прийнята до друку / Accepted 06.08.2026**
Опубліковано/ Published 04.09.2026